

MAGYAR KURIR

Adult Bétsból, Pénteken Augustus 2-dik napján, 1816-dik esztendőben.

Belgium.

A' *Lüttichi* újságokban, a' mellyek Julius' 12-dikén jöttek-ki, ezeket lehet olvasni: — „A' külömbkülömb Belgatartományokban ma kezdődtek-el a' Rendeknek üléseik közönséges pompával. A' Ritteri vagy Nemes Rendnek néhány tagjai, kiket a' Király ezen méltóságra kinevezett, úgy ítéltek, hogy jó leszen nékiek ezt a' megkülömböztetést el nem fogadni. Melyhezképpest ezeknek neveik a' Nemességnek könyvéből kitöröltettek, sőt némelyeket közzülök, a' kik Királyi Kamerariusi méltósággal is felruháztattak vala, ezen méltóságtól is megfosztattak. Ilyenek, *Rhodes* és *Thiennes* nevű Urak Napkeleti Frislandiádol, *Goges* Hennegaubol, *Werwe* Antverpiából.

A' (volt Catholicum) Belgiumi Clerus, álbátatosan megmaradott a' maga eleinteni ellenkezésében. Az Urnapi processiókor mind azok a' papok kiszorítottak a' processió' innepének czeremoniáiból, kik a' Király által a' Papság' eleibe szabattott hitet letették. Azonközben a' Király is ki nyilatkoztatta, hogy, nemtsakhogy a' *Frantzia Concordátát*, melybe *Belgium* is beléfoglaltatott volt, hanem e' mellett mind azokat az egyéb Organicus törvényeket is, mellyektől a' Pápa a' maga helybehagyását megvonta vala, fenntartatni, tudni fogja.

Azon Belgatartományokban, a' hol a'

nép Frantzia nyelven beszéli, sok féle ellenkező kérelmekre szolgáltatott alkalmatosságot az is, hogy ezen tartományokba a' Belgák' nyelve vitetett-bé a' törvényekre, törvénykezésekre 's minden féle perlekedésekre nézve.

Brüsszelben a' Felsőségnek parantsolatjára közönséges vizsgálódások tartattak a' Generális *Excellmans* és *Fressinet* megaláltathatások és elfogattatások végett, kikről azt tartják, hogy ott lappangának: de hijába való vala minden vizsgálódás. Ezek, Frantzia országból az üldöztetés elől futottak által Belgiumba, de már rég' megintettek, hogy távozzanak - el onnét.

Frantzia Ország.

Akkor mikor a' Királyi Országlöszék az úgy nevezett *Ligerisi* armádát elbottattotta, sokak a' katonák-közzül tsak bizonytalan ideig tartó szababsággal bottsáttak vala hazáikba. Ezek többire mind a' *Bonaparte*' Országlásának két utolsó esztendejébéli *Conscriptusok* közzé tartozó fiatal emberek voltak. Ezek az Artéziai, Pikardiai, és Frantzia Flandriában, most ismét meghívattattak az Országlöszék által, hogy mind álljanak-ki, és gyülekezzenek *Lillebe*, *Arrasba*, és *Amiensbe*, a' hol tudtokra fog adattatni, hogy ki, melyik Legióhoz tartozzék. Az engedetlenek ellen kemény büntetések határozattak. A' hozzájok intéztetett meghívásokban így fejezik-ki magukat a' Prefektusok: — „Eljött az ideje,

hogy Frantzia országnak ismét megszerez-
tessék a' neki tartozó tisztesség és betsü-
let, a' mellyre nintsen alkalmasabb esz-
köz, mint az ármádának neveltetése."

A' *Lillei* Kommandáns parantsolatot
adott-ki, hogy a' várnak és fellegvárnak
kapuin álló strázsák' számát kettőztessék
meg. Ott már a' regularis katonaság' szá-
ma is ki van 3000-re pótoltatva, annyira
tudniillik, a' mennyire a' Szövetséges Ha-
talmasságok határozták ezen várnak regula-
ris katonákból álló őrző seregét. Az ott lé-
vő nemzeti seregeket is lehet legalább 12
vagy 13 ezer emberekre számlálni, a' kik
mind nagy hajlandósággal viseltetnek a' Ki-
rályi Országlószékhez, 's az ő ágyúzó Kom-
pániák a' gyakorlottságban a' régi testőrző
sereg' ágyúzóival vetélkedhetnek. Más rész-
ről is egész Frantzia országban szűnés nél-
kül tetetnek minden arra való készülétek,
hogy az ármádák szaporittassanak. Sok nyú-
godalomban volt tisztek elő hívattattak a'
valóságos szolgálatra. — A' nemzeti őrző
seregek parantsolatot kaptak, hogy vasár-
napokon reggeli 7 órától fogva 8-tzig, min-
den Legióból egy Batalion, fegyverben és a'
katonai szükséges fordulásokban gyakorol-
ják magokat. — Minden Frantzia, szolgálata-
tot tenni tartozik a' nemzeti őrző seregek-
ben, a' ki úgy nevezett egyenes adót fizet,
's a' 20 esztendő t elérte és a' 60- vant még
el nem töltötte. —

Nismesben lefolyt a' pere az Esküdtek
törvényszéke előtt 20 büzös személyeknek,
a' kik azzal vádoltattak, hogy tavaly abban
a' szomorú időben, midőn *Angoulem* Kir.
Hertzeg az országból eltávozni kéntelenítte-
tett, egy faluban a' Királyi seregnek, mel-
lyet ez a' Princz vezérlett vala, egy tso-
portját meglepven, abból sokakat gyilkos-
san megöltek, 's ezen gyilkosságot sokféle
undoksággal követték-el. Két asszonyem-
berek csaknem példanélkül való kegyetlen-
séget vittek véghez. Néhány szerentsét-
len fiatal katonákat vasvillával döfödték ál-

tal, 's belső rész i ben forgatták meg villá-
kat. Az egygyik asszony a' maga 14 esz-
tendő leányát is kényszerítette, hogy ő is
úgy tselekedjék. Azonközben legnagyobb
vakmerőséggel és egész a' pernek elvégző-
déséig tagadták tselekedeteiket. Az ő meg-
vizgáltatásokban 9 napok teltek-el, melly
után a' Birák 16 óráig tanátskoztak mig ité-
letteteiket meghatározhatták. Az egygyik,
holtigtartó fogházbéli erőszakos munkára és
megbélyegeztetésre, nyoltzan pedig halál-
ra ítéltettek, a' többek elbocsáttattak.

Az 1816-ik esztendőbeli Patrióták köz-
zül *Des cubes* és *Picardné*, abba hagy-
ták az appellálást 's jobbnak tartották a'
Király' kegyelméhez folyamodni.

Amerikából, hivatszerént való tudó-
sítás érkezett *Párisba* a' felől, hogy *Cla-
uzel*, *Grouchy*, *Lefebvre-Desnouettes*, *Qui-
nette*, *Lacanal*, *Hentz*, az egygyik *Lalle-
mand* (annak testvére, a' ki *Smyrnába* ment),
az öreg *Regnault Saint Jean d' Angely*,
és *Bonaparte József*, *Philadelphia* vá-
rosában tartózkodnak. — A' fia az itt ne-
vezett öreg *Regnaultnak*, ki az apjával egy-
gyütt *Amerikába* ment vala, onnet vissza-
érkezett Frantzia országba, hogy az apjá-
nak bizonyos jusait vagy kívánságait meg-
keresse, rész szerént pedig hogy jószágait
eladja.

Nagy Britannia.

Örömmel említik a' *Londoni* tudósi-
tások, hogy *Charlotta* Királyi Hertzegass-
zony megáldatott testi állapotban légyen. —

Magasztalással említették vala nem ré-
gen a' közönséges levelek, hogy a' Nor-
wik i Püspök (*Bathurst Henrik*) melly nagy
keresztényi buzgósággal pártját fogta a'
Parlamentumban a' N. Britanniai és Irlandiai
Rimai Catholicusok' ügyének. Ugyan ez
a' jó szívu fő Pap egy levelet írt azolta az
Irlandiai Romai Catholicusok' *Dublinban*
lévő Biztosságának Titoknokjához, *Hay*
úrhoz, melynek ez a' foglalata. —

„Uram és Barátom! A' Romai Catholicus Papságnak 's az azon-hiten-lévő hazafiáknak, éppen olly igasságos-mint mértékletes kívánásaik, belém mind nagyobb-buzgóságot öntnek; azeránt, hogy gyengesege'delmemet azon-ügynek előmozdítására feláldozzam, a' melly nekem, mint az úr tudja, eleitől fogva szivemen-feküdt. Ugyan ezért én, a' magam koros-voltom 's gyengélkedő egésségem mellett is útomat Londonba vettem vala, hogy a' múlt-hónap' 21-dik napján a' Parlamentum' felső házában jelen legyek. Nagyon-távol-vagyok attól, hogy ezen útamat megbántam volna, mivelhogy tanúja valék annak a' nagy vi-gyázásnak, buzgóságnak, és alkalmassá-gnak, mellyel Lord Donoughmore ezt az ügyet kormányozta; és mi, tulajdonképen való értelemben-révén a' dolgot, csak-ugyan győzedelmeskedtünk is. Nem mon-dom, hogy néhány esztendőkre, hanem csak néhány hónapokra van szükségünk, hogy tökéletesen győzedelmeskedjünk. Norwik, Julius' 4-dikén 1816-ban. —“

„Henrik, Norwiki Püspök.

A' Londoni Kurir; a' ki a' hol lehet mindenkor gyűlölséges színbe öltözteti a' R. Catholicusok' ügyit, így szóll a' nevezett Püspöknek itt leírt leveléről: — „Ha az Anglikana Ekklesiának egy Püspöke illy bátran és illy nyilvánlagosan jövendői a' Catholicusok' ügyének győzedelmeskedéséről, már így valósággal nagy a' veszedelem: az Ekklesiának minden tagjai felserkenni és a' Norwiki Püspök jövendölésének betel-yesedését megakadályoztatni köteleztetnek. Szerentsére az Országglószék a' tudós Hert Marth Doktort, éppen most Landaffi Püspökké nevezte. Ez egy eltökelt-ellensége a' Catholicusok' kívánásaiknak; egy hatalmas oltalmazója a' Protestáns anyaszentegyháznak; ő meg nem fogja szenvedni azt, hogy a' Catholika anya-szentegyház a' Protestáns anyaszentegyház-

ra-reá oltattassék. Ilyen embereknek se-gedelmek által, csak a' nép' szava jól hal-lattassék, meg fog az anyaszentegyház tar-tatni.”

A' Times nevű újságnak írója nagy zúgolódásra fakadott azért, hogy abban az Udvari fényes háiban, — mellyet a' Régens Prinz Jul. 12-dik napján adott, azt az ide-gen illetlen tántzot, a' Német-forgót (Waltzert) járták. — „Ezt, úgy mond, nem le-het halgatással elmellőzni. Egy nemzetnek erköltsi tulajdonságai, az ő nemzeti szoká-saitól vannak felfüggesztetve. Ez a' tántz nem illik, a' jó erköltsű Anglus Szépekhez. Míg csak a' rossz személyek járták ezt a' forgót, nem tartottuk méltónak a' figyelmetességre: de már most a' midőn ez a' bűja tántz a' mi főbb rendjeink közé is hétsuszni ipar-kodik, kötelességünkben áll, hogy ez el-len minden-atyákat, meg-intsünk az ő gyermekeikre nézve. Gyaníthatóképpen va-lamelly semmitévő tudatlan Frantzia tántz-mesternek ajánlására tántzolták legelőbb a' mi Udvarunknál ezt az illetlen tántzot. Ez a' dolog kemény gyalázást érdemel, 's re-ménlünk lehet, hogy ezt a' tántzot töb-bé egy jó erköltsű Anglus társaságban sem fogják tántzolni. —“

Azon bűnösöknek holt testeik, a' kik nem régen a' támadásért Ely városában megöltettek, atyokfiainak kiadattatván, a' közönséges temetőhelybé, még pedig némimű hálotti papával, temették-el. Elöl éneklők mentek, kik a' 104-dik Sol-tárt éneklettek. Ezek után mentek, a' Pol-itizai katonaság Kommandánsa és a' Töm-letzartó, fekete rubában és fekete posztóval borított páltzával. Ezek után hozták a' holt testeket koporsókban, egymásután minde-niket az ő atyokfiái és barátjaik kísérvén. A' temetőben egy sírba tették-bé mind az ötöt.

Napnyugoti India.

A' Henrik Hayti Király' (Christo-

phé) udvarának fényességéhez-hozzá lehet vetni az ő 1816-dik esztendére való Udvarikalendáriumából, melyben az ő Udvarnokjai megnevezetve vannak, és 12-tődrében 127 levél-lapot foglalnak. A' Király, a' ki most uralkodásának 6-dik esztendejét tölti, Oktober 6-dikán 49, a' Királyné pedig 39 esztendős leszen. Van egy fiú és két leány gyermekek. A' fiúnak, a' ki Koronaörökös, Victor Henrik a' neve. Vannak még a' Királyi vérből öt Princzek. A' Ministerek és a' Korona' úgy nevezett Nagy Tisztjei (Dignitariusai) 20-szan, Hertzegek 8-tzan, Grófok 19-tzen, Bárók 34-gyen, Kamarás úrak, Pázsik, 's egyéb e' féle udvari tiszték 140-nen, Testőröz Regimentek 6-ton, Henrik Rendje' vitézei 130-tzan, Marschallok 6-ton, General-Lajtnántok 9-tzen, General-Májorok 21-gyen vannak. A' Királyság' hadi ereje áll: 2 ágyuzó, 32 gyalog, és 2 lovas Regimentekből, 's a' Nagy Admirálissal egygyütt 29 tengeri tisztékből. A' Királynénál minden tsötörtöken délutáni 5 órakor udvarlás van; a' Király, ugyan azon napon szedi bé a' kéré leveleket, 's választjad azokra a' nyoltzadik napon, úgy mint a' következő udvarlás' napján. Már a' törvényes könyv is kijött *Code Henry* cím alatt. Ez egy jó darab könyv. A' Frantzia *Codex* mustájára készült.

Henrik' Királynak egy Agense Londonban, Európai tudósokat gyűjt össze jó fizetésre, hogy *Saint Domingo'* szigetén a' Szeretseneket a' tudományokban pallerozzák. Már sok tudósok elajánlották magokat az elmenetelre jó feltételek alatt és bátorságos kezesség állítás mellett. A' tanítást Anglus és Frantzia nyelven köteleztetnek tenni. Leginkább az Anglus nyelvet iparkodik Henrik Király' a' maga alattvalói közzé bévinni.

B e t s.

Henrika ő Császári Fő Hertzegasz-

szonysága, a' Károly ő Császári fő Hertzegsége kedves hitvese, Julius' utolsó napján estvéli 6 órakor, egy Fő Hertzegaszonykát szült szerentsésen. Mind maga' gyermekágyas Fő Hertzegné, mind pedig a' tsetsémő Fő Hertzegaszszony olyan jól vannak; mint az ilyen környűllások megengedik.

Ugyantsak a' múlt Julius' 25-dik napján, tsötörtökön, a' Császári udvarban udvarlásbéli pompa volt a' Palatinusné Herminie ő Fő Hertzegaszszonyságánál. Dél-előtti 12 órakor az itt jelenlévő nemességnek és az Udvarnokoknak, azután pedig egy óratájban az itt lévő Követek' feleségeiknek volt az a' szerentséjek, hogy ő Fő Hertzegaszszonyságának béműtattattak. A' következett napon a' Nagy Britanniai Követnek Lord Stewardnak, a' Siciliali Követnek Hertzeg-Ruffónak, 's a' Pápa Nuntziusának Kardinális Severolinak vala szerentséjek, udvarolni ő Fő Hertzegaszszonyságának.

Az ezen esztendőben Jul. 1-ső napján kijött Felséges Patensben, melly az Austriai Nemzeti priv. Bankónak felállítatására, annak céljára, és foglalatoságaira nézve kiadatott, méltóztatott vala megparatolni ő Felsége, hogy a' bétett Aktziák' száma ezerre telvén, ekkor minden Aktzionárius egy nyomtatott laistromot kapjon a' Bangóigazgatóktól minden Aktziatúlajdonosoknak neveikről, hogy azok közül, írásban való voksolással 's a' voksoknak többsége által, egy ötven tagokból álló Biztosságot váloszszanak ki, a' melly Biztosság az ideigvalóképpen bétetetett Bankóigazgatókkal 's az ő Felsége által kinevezetendő Biztosokkal összszegyűlekezék, oly célzással, hogy a' maga tagjai közzül tizenkettőt nevezzen ki a' végre, hogy a' Fjedelmi Biztosnak egygyütt való munkalódásával, a' Bankónak közönséges Regulátatását elintézzék, 's ő Felségének, Fel-

séges megerősítés végett eleibe terjesz-
szék.

Az ideigvaló Bankóigazgatás a Státus-
adminisztrációnak helybehagyásával, a fo-
lyó esztendőben Junius' 26-dikán kiadott
hirdetésében, az itt előhozott Felsőes ha-
tározásoknak könnyebb bétölttetések vé-
gett, egy időszakaszt határozott vala meg,
ügymint Juliusnak véget, hogy ennek el-
telésével, ha addig ezer vagy több Aktziá-
kat bévett, akkor ezek a Felsőes paran-
tsolatok azonnal teljesíttessének. Minthogy
pedig a Julius' 31-dik napjáig bévett Ak-
tziák már 1909-re teltek: megfelel a Ban-
kóigazgatás a maga köteletségének, a mi-
dön a Biztosságnak kiválasztására nézve
az itt következő intézeteknek tételére lé-
pik: —

1). Augustus' 3-dik napjától fogva
A béce rendje szerént való nyomtatott la-
istromot ad az Aktzionáriusoknak kezekbe
minden eddig beállott Aktzionáriusoknak
nevekről és a mindenik által vétetett Ak-
tziák számára. — 2). Azokhoz az Ak-
tzionárius urakhoz, kiknek lakása ő előt-
te tudva van, és a kik itt Bétsben laknak,
maga elküldi és általadja a laistromot meg
esmérő levélért. — 3). Hanem azok az Ak-
tzionarius urak, a kik ezen laistromot Au-
gustus' 6-dik napjáig nem veszik, meghí-
vattatnak, hogy azokat magok vétettessék ál-
tal a Bankóházban. Hogy minden e mel-
lett előfordulható visszaélés elhárítottódjék,
ezeket a laistromokat csak a felvett Aktzi-
ákról szóló útasítóczéduláknak előmútat-
ására, és megismerő levélért, adja ki a
Bankó. — 4). Minden Aktzionarius ur meg
kérettetik, hogy a véleközöltetett lais-
tromból ötven tagokat nevezzen meg, 's
azon személyeknek neveiket, kikre ő a
maga választását intézni fogja, egy boriték
alatt, melybe az ő neve és az általa felvé-
tetett Aktziáknak száma feltételve, 's mely
a Nemzeti Bankóhoz intéztetve, leszen, ad-
ja-bé, 's arra kívülről, a titulus mellé

ezen szót is: Wahlstimme, tegye-fel.
Ennek beadására a folyó esztendő Augus-
tusának 26-dik napjáig leszen az idő hatá-
roztatva, melynek elteltése után elvégződve
lenni tartatik a voksolás. — 5). Ezen bé-
zárt boritékok felnyitatlan tartatnak a Ban-
kónál nagy gondossággal Aug. 27-dik nap-
jáig, a mely napon a Státusadminisztráció
által kirendeltetett Biztos Urak azokat fel-
nyitják és minden azokban találtató voksok
jegyző könyvbe tétetnek. A boritékok a
jegyző könyv pontosságának bizonyosságául,
ehéz foglaltatnak. — 6). Az ezen esztendő Ju-
niusának 1-ső napján kijött Pátens' 10-dik
tikkelyével megegyezőleg, a Biztoság'
tagjává választathatik minden, kinek neve
a kiadatott laistromban az Aktzionariusok
között találtatik, ha Austriai Státuspolgár,
és az Austriai Státusokban lakhelye van.
Az Aktzionárius Urak megkérettetnek, hogy
választásokban erre, vigyázzanak. — 7).
Minthogy a nevezett Pátensnek 9-dik tikk-
elye szerént minden Aktziával össze van
kötötte a választási jus: erre nézve min-
den olyan Aktzionariusoknak, a kik több Ak-
tziával birnak, annyi voksok leszen a hány
Aktziájok van. — 8). Mihelyest ez az e-
képpen elintéztetett választásmunkája elvég-
ződik, azonnal megteszi és kihirdeteti
a Bankóigazgatás azon további intézeteket,
mellyek a Biztosságnak az említett Pátens-
nek 11-dik tikkelyében meghatározottat
összegegyülekezésre nézve megkívántatnak.
— 9). Végezetre ugyan ezen Pátensnek
29-dik tikkelyével megegyezőleg mind
addig folytatja a Bankó az Aktziáknak bé-
vételeit, míg a meghatározott 50000 Aktzi-
ák össze gyűlnek.

Gróf Nemes Adam, prov. Bankó kormányozó.
Ritter Geymüller Henrik János, prov. Ban-
kóigazgató.
Hornbostel Keresztely György, prov. Ban-
kóigazgató.

Elegyes dolgok.

Hogy a folyó 1816-dik esztendőnél a'

hidegre és essőzésre nézve még sokkal kedveltebbeket is értek az emberek, a' nélkül, hogy a' világ' vége eljött volna, mutatják az itt következő megjegyzések: — *Kristus Urunk* születése után a' 676, 682, 906, 1031, és 1221-dik esztendőben, Husvétől fogva egész őszig nedves idő volt. Az 1230, 1314, és 1315-ik esztendőben, Májusnak 1-ső napjától fogva számlálván 10 egész hónapokig — az 1369 és 1401-dik esztendőben pedig Május' közepétől fogva September' közepéig majd szüntelen esett az eső. Az 1467, 1528, 1529, 1531, 1532, 1545 és 1569-dikben, egész nyáran által megfűtés nélkül esett, 's a' Svétzia, Dánia, és Prussia között lévő tenger' partjain olyan hidegek voltak, hogy lovak is fagytak meg a' mezőkön. Ugyan ezen tengernek partjain csaknem minden napon esőzött Julius' 27-dik napjától fogva September' elejeig az 1578, 1683, 1728, 1754, 1772, és 1782-dik esztendőben. Az is megjegyzést érdemel, hogy Cyprus szigetén, 1330-ban, 28 napig; éjjel nappal megszűnés nélkül esett az eső.

A' Belgiumi szép és népes városban Gentben még Julius' 18-dikát se várta el a' könnyenbívó nép, hanem már 11-dikben, celebrálni akarta a' világnak elvégződését, sőt már hozzá is fogott volt celebrálásához: hanem szerentséjére ember találkozott, a' ki felnyitotta a' nép' szeméit. A' történet így adja elő a' *Journal du Nord*

nevű újságban egy *Courtray* városában Julius' 12-dikén költ tudósítás: — „Egy idevalóságos, a' ki teguap indult vissza Gentből, tanuja vala ott egy történetnek, melly megérdemli, hogy közönségesse tétetessék.

„A' mondott napon (11-ikben) estvél 9 órakor, egy lovas regimentnek trombitásai lefekvésre való jelt adtak szokott trombitászó által. Az ég setét felhők által vala béborittatva, dörgött villámlott rettenetesen; egyszerre nagy kiáltozás hallatott minden felől, sirtak, rittak, 's ovégattak az emberek; a' népnek háromnegyed része (régén 45 ezerre tettek ezen város' lakosainak számát) a' házakhoz az utcákra és piatzokra kirohadván, térdre esett. Jó idő telt el benne, míg nagy bajjal kitantulhatták, hogy honnet vette eredetét ez a' nagy ijedség. Ezek a' *Genti* jó emberek már előre fejekbe vették vala a' világ' végenek közelgetését és most a' trombit sőt hallván azt gondolták, hogy éppen azt a' *hetedik trombitahorsogást* hallják, melly a' Jelenésekrol írott könyv' 10-dik részének 7-dik verse szerint az *utolsó ítéletnek* jeleül fog szolgálni. A' mi *Courtray* béli emberünk azonközben eleibe terjesztette a' megrettent sokaságnak, hogy az utolsó ítélet 's a' világnak elvégződése, nem ilyen kedvetlen éjjeli rút homályos időben, hanem, mint gyanítani lehet nappal, igen szép időben, és nagy úri fényességgel fog megessni. Későbbre esni kezdvén az eső, e' még jobban megnyugtatta a' felelmes sokaságot.

Julius' 30-dik napján Száz forint Huszaspénzért, Váltótzedulában 280 1/2 forintot — egy Császári aranyért 13 fl. 5 kr. — egy Hollandus Aranyért 13 fl. 16 krt.
Jul. 31-dik napján 100 forint Huszas pénzért, Váltótzedulában 283 1/8 forintot. — egy Császári aranyért 13 fl. 12 kr. — Egy Hollandus aranyért 13 fl. 24 krt.
Augustus' 1-ső napján 100 forint Huszas pénzért, Váltótzedulában 284 3/8 fl. — egy Császári aranyért 13 fl. 16 kr. — Egy Hollandus aranyért 13 fl. 26 kr. adtak.
A' marhahúsnak fontja meghagyatott a' folyo Augustusra 35 krajtzáron.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Pesten Julius' 27 - dik napján költ levelekben ezeket írják: —

Szerdán estve 6 óra után érkezett meg Budára Ferdinand Királyi Fő-Herceg, Lovasság Generálisa, Magyar Ország Fő-Hadi Kormányozója. — Nemzetiségének fényes méltóságához, és katona rangjának magasságához illő pompával fogadtatott. A' határoknál a' Vármegye Tisztviselői köszöntötték, 's ugyan a' Ns. Vármegye Katonái előtte lovagolva tisztelték. Utóbb a' Katonáság fogadta, 's a' Várba felvezette, hol a' Betsi kapun kívül Gróf Kollóvráth eddig volt Hadi Kormányozó a' Generálisokkal köszöntötte 's a' várba bevezette. — Itten tiszteletére hosszú sorokban állottak a' Magyar és Német Gránátérosok, más zsoldos Gyalog és Lovag Katonák, úgy a' Fegyveres Polgárok is. — Melly díszes sorok között a' Fő-Hertzeg ellovagolván fegyveremléssel, és tábori muzsikával tiszteltetett. A' Királyi várhoz érven megállapodott 's az egész Katonáságot maga előtt el-léptette. A' palotába fel menvén már a' Fels. K. Diacasteriumokat, a' Ns. Vármegye, a' K. Universitas, és Királyi Városok Magistratusait öszvegyülve találta. — Mellyek valamint igen szíves tisztelettel tisztelték Ő Királyi Fő-Hercegségét, úgy Ő Fő-Hertzege is igen nyájas leereszkedéssel fogadta és hálálta ezen tiszteletet. — Mihent a' Város határába érkezett, a' Sz. Gellérd hegyén megdördültek az ágyuk, 's folytában 101 lövéssel tiszteltetett meg. Öltözete Magyar Generálisi volt, u. m. veres nadrág, dolmány, és fehér mente; fekete Magyar sőveg zöld tollal. — Az ő fiatal tüze, bátor tekintete, 's a' sok néphez mutatott nyájas köszönetése már az egész két várost

eránta kedves érzéssel, 's jó reménységgel eltöltötte. —

A' Keszthelyi Georgikonban esztendőnként előforduló vizsgálás Május' 20-dikán 's a' következő napokon tartatott. A' Mezei Gazdaságnak Kedvelői 's Baráti számosan megjelentek. Ezek között Császári Királyi Kamarás Szegedy Ferencz Ur Ns. Szala Vármegyének Első Vice-Ispánnya, 's több szomszedságbeli nagy Birtokos Urak; tovább az Országnak távulabb való részeiből jött Erdemes Mezei-Gazdák; végre Austriabeli némely híres Gazdák, u. m. Jordán Ur, Kormányszéki Tanácsos, a' Laxemburgi Császári Uradalomnak Directora; és Helm Rupert Ur, a' Melki Sz. Benedek Szerzetbeli Pap, a' Leesdorfi Jóságoknak Administrátora. Illy díszes gyülekezet valamint a' Georgikon Intézet Elöljáróinak, 's Tanítóinak különös örömekre, úgy, a' Tanulóknak nagy buzdításokra szolgált. —

A' tisztelt Vendégekhez deák nyelven köszöntő beszédet tartott Ts. Asboth János Ur a' Nagy Méltóságú Gróf Jóságainak Praefectusa, 's a' Georgikonnak Directora. Ezen beszédben (de Nobilitate ex Agricultura) megmutatta, hogy a' Mezei-Gazdaság által nem csak a' föld, a' plánták, és állatok: hanem az emberek, sőt egész Nemzetek is megnemesítettek. Itt mély tisztelettel, 's buzgó hálaadással említtette Ő Császári Királyi Felségének mostan ditsósággal uralkodó Felséges Urunknak a' Mezei-Gazdaságra terjedő atyai gondoskodását, és a' Császári Királyi Fő-Hertzegeknek e' részben mutatott nagy példákat, mellyek által közöttünk a' Mezei-Gazdasági megnemesítés olly hathatósan elősegítettet.

Ezután következett a' Rigorosum Examen, mellyet Süvegjártó Kristóf Ur, a' Georgikonnak Stipendiátusa 's Adjuuctusa

olly dítsőségesen kiállott, hogy a Vendégek köz megegyezések szerint a Gazdaságbeli Diplomára igen érdemesnek találta. E jeles próbatétel végével megnézték a tanításra szolgáló Gazdaságbeli, Matematikai, Fizikai, 's Barom Orvoslásbeli készüléteket, 's eszközöket. Továbbá megvizsgálták a Gazdaságnak mind a' kertekben, mind a' mezőn való practica gyakorlatát. Melly alkalmatossággal *Fellenbergnek* Vető-Masínájával, és a' meg-jobbított Kapáló 's Töltő-Ekével próbák tételtek.

Következett az idei látogatásra beküldetett deák, magyar, német külömbféle gazdaságbeli tárgyakról szóló írásoknak közlése; a' Georgikonbeli Praktikánsoknak; úgy a' Pristaldusoknak, 's a' Paraszt Nevendékeknek Examenje, és az Erdő, Ménes, 's Lovagló Iskolákheli Tanulóknak próbatétele. —

A' beadattatott írások között *Zsoldos* János. Doctur Ur, Ns. Veszprém Vármegyének rendszerént való Orvosa; több tudós munkáiról (u. m. az Aszszonyi Orvos; M. Diaetika, 's a' Bétsi Orvosi Kar által megkoronáztatott Jutalom-Kérdés (*Historia Corticis Rhur Cotini*) ismértes Iró felolvasata tapasztalásait 's praktika észrevételeit a' Kehességről. Felolvasták a' Georgikon Tagjai is némelly munkáikat. Azután előadattak a' külső Barátoknak írásaik: u. m. *Conrad Lajos Pál* Urnak a' Ruszti Bortermesztés Leírásának második része. — *Asboth Gottfrid* Urnak, Bábolnai Gazdaság Directorának a' Len, és Kender természetéről, fonásról, szövésről való Értekezése, 's a' Fejéritesnek a' legújabb tapasztalások szerint való különös módja. — *Nagyváthi János* Assessor Urnak, a' Mezei Gazda híres szerzőjének a' Perui Dohány természetse eránt való tapasztalásai. — *Nagy István* Urnak Eszterházi Hertzeg Inzsenérjének tapasztalásai a' Tarlónak elégetése, 's ez ál-

tal Soprony és Mosony Vármegyékben a' Parasztoknál is régen szokásban lévő Szántóföldek trágyázása eránt. — *Farkas Lázló* Urnak, Gróf *Szécsényi Pál* Jószági Directorának, a' Sárga Rezedának a' Gróf Jószágain való természetéről szóló Értekezése. — *Namers* Urnak Pozsonyi Selyem Inspectorának Utmutatása a' Takács - Kőrő (*Dypsacus Fulloam*) természetéről. — Mind ezen Értekezésekből, és Észrevételekből hasznos válogatást tészen 's azokat a' Mezei Gazdákkal közli a' Georgikon a' maga kiadandó; 's most Kalász - szedés neve alatt készülő munkájában.

Ezen alkalmatossággal *T. T. Jordán* Tanácsos Ur, és *Helm* Ur, erántok való tiszteletnek megbizonyítására, 's a' Mezei Gazdaságban általjában, különösen pedig a' Georgikon czéljainak előmozdításában tett érdemeikre nézve Georgikoni Assessorokká nevezettek, és a' tiszteletbéli Diploma nékik általadattatott.

A' Bétsi tziikhelyeknek folytatása: —

Császár ő Felségének Felséges Rende-
lése szerint, ma délelőtti 11 órakor Károly
ő Császári Fő Hertzegségének házában vitte
véghez az idevaló Fejedelmi Érsek az új
tsetsemő' kereszttségének közönséges szent
munkáját. Mint Első keresztatya, maga ő
Cs. K. Felsége, mint keresztanya pedig, a'
Szakszoniai Kir. Hertzegné *Maria Theresia*
Fő Hertzegaszszony helyett, *Leopoldina* ő
Fő Hertzegaszszonysága voltak jelen. Je-
len voltak továbbá a' keresztstégi ájtatossá-
gon a' Fő Heztzegaszszonyok és Fő Hertzeg-
gek minnyájan, Szakszen-Pescheni *Albert*
Hertzeggel, Sicilii *Leopold* Princzel, a'
Nassaui özvegy Hertzegnével, a' Fő Her-
tzegaszszony édes anyyával, és Fridrik Nas-
sauai Princzel egyetemben. A' tsetsemő Fő
Hertzegaszszony, *Mária, Theresia, Isabella*
neveket vett a' keresztstégben.